

ČESKÁ LÉKAŘSKÁ SPOLEČNOST J. E. PURKYNĚ

Společnost soudního lékařství a soudní toxikologie

Zápis ze schůze výboru České společnosti soudního lékařství a soudní toxikologie ČSL JEP 10. 10. 2018 v Ostravici

Přítomni: doc. MUDr. Petr Hejna, Ph.D., MBA, doc. MUDr. Miloš Sokol, Ph.D., doc. RNDr. Peter Ondra, CSc., MUDr. Mgr. Tomáš Vojtíšek, Ph.D., doc. MUDr. František Vorel, Ph.D., prof. MUDr. Miroslav Hirt, CSc., prim. MUDr. Hynek Řehulka, MUDr. Martin Dobiáš, Ph.D., prim. MUDr. Petr Handlos, Ph.D., RNDr. Marie Staňková, Ph.D., prim. MUDr. Petr Tomášek, MUDr. Tereza Balcarová, MUDr. Štěpánka Pohlová Kučerová

Dále za SOR, AK Soudní lékařství a vedoucí pracovišť: MUDr. et MUDr. Miroslav Dvořák, MUDr. Jiří Hladík, MUDr. Petr Baláž, prim. MUDr. Andrea Vlčková

Za slovenskou odbornou společnost prim. MUDr. Mgr. Boris Ťažký

Omluveni: prim. MUDr. et MUDr. Tomáš Adámek, doc. MUDr. Alexander Pilin, CSc., Ing. Ivana Černá

Nepřítomni: MUDr. Václav Horák, doc. Radomír Čabala

- 1) Doc. Hejna přivítal přítomné a poděkoval organizátorům XXVI. ODVF z ÚSL v Ostravě za zorganizování kongresu
- 2) Doc. Hejna přivítal předsedu slovenské odborné společnosti prim. Dr. Ťažkého
- 3) **Problematika účasti dvou znalců u pitvy nařízené OČTŘ** – doc. Hejna zrekapituloval situaci a referuje o dopisu Ministra zdravotnictví adresovaný předsedovi ČSSLaST týkající se jeho podpory zachování obligatorní povinnosti přibírání dvou znalců k provedení prohlídky a pitvy mrtvoly (tzv. soudní pitvy) v souvislosti s projednáváním Zákona o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech a tzv. doprovodného zákona obsahující změny mj. I v trestním řádu (sněmovní tisky č. 72 a 74).

Dr. Vojtíšek doplňuje, že dle zveřejněných informací Ústavněprávní Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR doporučí přijmout zákon v podobě se zachovanou obligatorní povinností přibírání dvou znalců, nicméně legislativní proces ještě není u konce. Je deklarována velká snaha o schválení zákona v co nejkratším možném termínu.

Doc. Vorel připomíná, že mimo problematiku přibírání dvou znalců k provedení prohlídky a pitvy mrtvoly (tzv. soudní pitvy) je třeba soustředit se i na další dílčí otázky připravovaného zákona, které by mohly mít bezprostřední dopad na soudnělékařskou praxi.

MUDr. Hladík referuje o trvající snaze Ministerstva zdravotnictví (dále MZ) revidovat a kontrolovat posudky jednotlivých znalců

- 4) **Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru Soudní lékařství** – doc. Hejna informuje o novém, resp. upraveném Vzdělávacím programu specializačního oboru soudní lékařství s účinností od 1. 7. 2017 dle Vyhlášky o vzdělávání v základních kmenech lékařů (221/2018 Sb.)

Dr. Vojtíšek – dle vyhlášky MZ má soudní lékařství ve vzdělávacím programu společný kmen s patologickou anatomii; délka patologického kmene je 30 měsíců a jeho obsahem je 18 měsíců na oddělení patologie + 6 měsíců klinické kolečko (2 měsíce chirurgie, 2 měsíce interna, 2 měsíce ARO) + 6 měsíců na soudním lékařství (přičemž pro pathology je praxe na SL pouze fakultativní); následující vzdělávání po absolvování kmene by z pohledu MZ nemělo trvat déle než 2 roky, s čímž výbor ČSSLaST vzhledem k absenci dostatečné praxe na soudním lékařství během kmene i po kmeni nesouhlasí a navrhuje trvání vzdělávání po kmeni pro obor soudní lékařství v délce 2,5 roku; následně byly tyto připomínky oznámeny MZ formou *Odůvodnění Akreditační komise pro soudní lékařství k návrhu délky vlastního specializovaného výcviku*; na připomínky Akreditační komise MZ a jeho Vzdělávací rada neakceptovaly a nadále trvá na délce vzdělávání po kmeni pro obor soudní lékařství v délce 2 roky.

Dr. Vojtíšek proto vyzývá ke stanovení návrhů termínů zasedání Akreditační komise na MZ, kde bude toto stanovisko AK pro obor soudní lékařství znova deklarováno a explicitně uvedeno v zápise z jednání.

- 5) Doc. Vorel poukazuje, že faktická délka vzdělávání před atestací musí vést k získání znalostí a dovedností z praxe v dostatečné míře postačující k úspěšnému složení atestační zkoušky.
- 6) Dr. Dvořák informuje o fungování laboratoře Forenzní radiologie na ÚSL Plzeň.
- 7) **Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru Soudní toxikologie** – doc. Hejna rekapituluje situaci o současném znění vzdělávacího programu Soudní toxikologie.

Dr. Staňková informuje o změnách ve vzdělávacím programu Soudní toxikologie (změny se týkají především zaměstnaneckého poměru atestanta, délky průpravy u snížených úvazků, zkrácení specializačního kurzu ze 4T na 2T, doplnění literatury).

- 8) **Pracovní skupina Náhlá smrt** – doc. Hejna informuje o trvající snaze odborné společnosti ustanovit pracovní skupiny pro jednotlivé oblasti soudního lékařství a o vytvoření první pracovní skupiny Náhlá smrt.

Dr. Kučerová informuje o průběhu jednání pracovní skupiny Náhlá smrt, které proběhlo dne 27. 9. 2018 v Lékařském domě v Praze za účasti soudních lékařů, kardiologů a kardiogenetiků.

V souvislosti s působením pracovní skupiny Náhlá smrt doc. Hejna informuje o budoucí snaze členů skupiny získat informace z jednotlivých SL pracovišť zaměřené na průběh a rozsah vyšetření u případů náhlé srdeční smrti mladých jedinců formou dotazníkového šetření a apeluje na součinnost jednotlivých soudnělékařských pracovišť.

Doc. Vorel v této souvislosti referuje o možnostech genetického vyšetřování v Českých Budějovicích vč. standardního hrazení tohoto vyšetření ze zdravotního pojištění.

- 9) **Standardní operační postupy (SOP) v soudním lékařství** – doc. Hejna informuje o dosavadní práci doc. Sokola na vytvoření SOP k výkonu pitvy poskytovatele v oboru SL a vyzývá všechna SL pracoviště, aby vyslala jednoho zástupce z pracoviště na plánovanou pracovní schůzku, kde se bude diskutovat a připomínkovat navržený SOP pro výkon pitvy; jednotlivá pracoviště budou o konání pracovní schůzky informována.

Doc. Sokol – informuje o tvorbě standardních operačních postupů, jejich funkci, významu a plánovaném konečném znění (témata – dva lékaři u zdravotní pitvy, minimální nepodkročitelný postup pitvy, forma a délka archivace histologických, toxikologických, genetických materiálů)

Dr. Dvořák navrhuje ke zvážení ustanovit knihu R. Dettmeyer: Forensic histopathology jako guidelines.

Dr. Vojtíšek – SOP nemůže být učebnice (= co se všechno dá udělat), ale seznam povinných bodů (= co se musí udělat vždy).

- 10) Právní úprava řešící problematiku uskladnění biologického materiálu na SL pracovištích –** doc. Hejna informuje o nutnosti koncepčně řešit délku uskladňování biologického materiálu na SL pracovištích v reflexi na aktuální snahu MZ řešit tuto problematiku plošně

Doc. Vorel doplňuje, že je rozdíl v uchovávání materiálu ze soudních pitev (zodpovědnost znalce) a zdravotních pitev (zodpovědnost zdravotnického zařízení); materiál ze soudních pitev nemá znalec povinnost skladovat vůbec, a dokonce může být „kárán“ ze strany OČTŘ, že ho skladuje, proto požadované stanovení termínu na délku uskladnění biologického materiálu ze strany MZ by se nemělo týkat soudních pitev.

Doc. Hejna dále v této souvislosti zmiňuje, že dotazy ze strany médií je vhodné vždy směřovat na předsedu společnosti, potažmo statutárního zástupce doc. Sokola, ev. vědeckého sekretáře Dr. Vojtíška.

Doc. Hejna navrhuje, že legislativní úprava délky skladování biologického materiálu není nutná, avšak je velmi vhodné, aby délka skladování biologického materiálu bylo stanovena v SOP, s čímž výbor souhlasí.

Doc. Sokol doporučuje v případě soudní pitvy postupovat dle Zákona o znalcích.

Doc. Hejna odešle MZ stanovisko výboru, že ze strany ČSSLaST není nutná legislativní úprava dané problematiky, ale případné další spolupráci na znění zákona v dalších jednotlivých dílčích bodech se výbor OS nebrání.

- 11) Plán specializačního vzdělávání pro rok 2019 –** doc. Hejna: atestace z oboru soudní lékařství v r. 2018 probíhají na 3. LF, atestace z oboru Soudní toxikologie na ÚSL Olomouc (doc. Ondra připomíná zaslat informaci atestantům o výpočtech alkoholu); v r. 2019 bude pořádat atestace z oboru soudní lékařství LF v Hradci Králové (1 jarní termín + 1 podzimní termín je minimum), doc. Hejna doporučuje termíny stanovit dle ostatních odborných akcí; v r. 2020 bude pořádat atestace z oboru soudní lékařství 2. LF Praha.

- 12) Problematika odborných podmínek pro jmenování znalcem v oboru Zdravotnictví pro odvětví toxikologie –** doc. Ondra informuje, že Výbor doposud neobdržel oficiální informaci, zda MSp akceptuje požadavky navržené Výborem ČSSLaST na změny podmínek jmenování znalcem v oboru Zdravotnictví pro odvětví toxikologie; Výbor OS očekává od MZ koncepční řešení problematiky.

Dr. Vojtíšek ověří stav ohledně změny těchto podmínek a bude informovat Výbor OS.

- 13) Plán odborných akcí pro rok 2019:**

29. – 30. 11. 2018 – teplotní extrémy, kurz IPVZ Praha (doc. Hejna)

24. – 26. 4. 2019 Rozmaričovy pracovní soudnělékařské dny (pořádá ÚSL Olomouc)

Rozhraní květen – červen 2019 – Krskovy dny Bratislava

jaro 2019 – Dopravní úrazy Brno (pořádá ÚSL Brno)

září 2019 – Mikulov (pořádá ÚSL Brno)

říjen 2019 – ODFV (pořádá ÚSL Ostrava)

Pracovní odpoledne zaměřené na problematiku střeňných poranění, termín není zatím stanoven (pořádá ÚSL Brno)

Plánován další kurz IPVZ v r. 2019 (podzimní termín)

leden – únor 2019 toxikologický kurz IPVZ (ÚSL Ostrava)

- 14) Velký výkladový slovník soudnělékařské terminologie** – prof. Hirt informuje o odeslání druhé upravené verze do redakce, předpoklad vydání je listopad 2018.
- 15)** Prof. Hirt informuje o snaze vydat učebnici, resp. výkladový slovník soudního lékařství v anglickém jazyce.
- 16)** Dr. Vojtíšek informuje o novém předmětu Historie medicíny na LF MU, který vede prof. Hirt.
- 17) Cena ČSSLaST za nejlepší knižní a odbornou publikaci za rok 2017** – doc. Hejna vyzývá členy výboru o zaslání nominace na nejlepší knižní a odbornou publikaci za rok 2017 vědeckému sekretáři Dr. Vojtíškovi vč. zdůvodnění nominace; termín do konce listopadu, Dr. Vojtíšek poté rozešle nominační listy členům výboru; na příští odborné akci (pravděpodobně Rozmaričovy SL dny) bude cena vyhlášena a předána.
- 18) Novinky v oboru a miscelanea:**
- Doc. Hejna – změna ve vedení SL pracovišť – ÚVN Praha – novým přednostou ve výběrovém řízení zvolen Dr. Horák; ÚSL Ostrava – zastupujícím přednostou jmenován Dr. Handlos; ÚSL 1. LF – novým přednostou jmenován (pověřen?) bez konzultace s odbornou společností doc. Radomír Čabala.
- 19)** Doc. Vorel – informuje o nutnosti nepodávat jakékoliv obecné informace telefonicky či jiným způsobem orgánům PČR a navrhuje vytvořit v této věci stanovisko OS s odkázáním příslušného policejního orgánu na další postup dle trestního řádu.
- Prof. Hirt souhlasí s vytvořením stanoviska k poskytování informací (byť informací charakteru obecné konzultace) ať už telefonicky či jakoukoliv jinou formou PČR.
- Doc. Sokol – navrhuje zpracovat stanovisko do SOP, výbor souhlasí.
- 20)** Dr. Dobiáš reflektuje související problematiku s oznamováním Policii ČR úmrtí v souvislosti s požitím návykové látky a diskutuje rozsah poskytovaných informací PČR.
- Doc. Vorel – pokud hlásím podezření z TČ, mohu (resp. musím) podat vyšetřujícímu orgánu všechny relevantní informace.
- Doc. Sokol – navrhuje taktéž ustanovit „ohlašovací povinnost“ a její rozsah jako bod ve standardním operačním postupu, aby problematika měla systémovou úpravu.
- 21)** Dr. Dobiáš zajišťuje sestavení aktualizovaného seznamu kontaktů pracovníků jednotlivých SL pracovišť a bude v této věci obesílat jednotlivá pracoviště k aktualizaci dat – termín stanoven do konce r. 2018.

- 22)** Doc. Ondra – informuje, že probíhá akreditace doktorského studijního programu Soudní toxikologie na LF Olomouc, již je možno hlásit se do tohoto programu.
- 23)** Dr. Ťažký – informuje o nemožnosti vzdělávat se v oboru Soudní toxikologie na Slovensku, proto žádá společnost o stanovisko k možnosti vzdělávat se v tomto oboru v ČR.
- doc. Hejna upozorňuje na případné rozdílnosti ve vzdělávacích programech.
- Odborná společnost podporuje možnost vzdělávání slovenských toxikologů v oboru Soudní toxikologie v ČR.
- 24)** **Doc. Hejna – navrhuje uskutečnit další zasedání Výboru OS při příležitosti konání Rozmaričových pracovních dnů v Koutech nad Desnou dne 24. 4. 2019.**

zapsala MUDr. Štěpánka Pohlová Kučerová